

1

(N° 394)

Chambre des Représentants.

SÉANCE DU 17 JUILLET 1923.

Projet de loi prorogeant les lois temporaires d'organisation judiciaire
et de procédure ⁽¹⁾.

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA COMMISSION PERMANENTE DE LA JUSTICE
ET DE LA LÉGISLATION CIVILE ET CRIMINELLE ⁽²⁾, PAR M. **SINZOT**.

MESSIEURS,

La Commission de la justice a été saisie d'un projet de loi relatif à la réforme de l'organisation judiciaire et de la procédure.

Il a été impossible de terminer en temps utile l'étude de ce projet, qui modifie profondément le régime traditionnel.

La Commission avait donc décidé, de proposer une prorogation des lois temporaires amendées en certains points.

Avant que le rapport qui résumait cette décision ait été rédigé, Monsieur le Ministre de la Justice, a déposé un projet prorogeant purement et simplement ces lois temporaires.

La Commission de la justice, a décidé de proposer l'adoption de ce projet, mais avec quelques restrictions à la compétence du juge unique en matière civile.

*
* *

Aux termes de l'amendement proposé, le juge unique ne connaîtra plus :
1° des actions en divorces et séparations de corps ; 2° des actions civiles mues à raison d'un délit de presse.

Les premiers touchent à la famille, cellule de la société ; il n'est pas heureux d'en remettre le jugement à un seul magistrat.

(1) Projet de loi, n° 338.

(2) La Commission permanente est composée de MM. BRUNET, président, BAELS, BUISSET, CARTON DE WIART, COLLEAUX, DE BUE, DEJARDIN, HALLET, JENNISSEN, MECHELYNCK, MEYSMANS, NEVEN, PONCELET, SINZOT, SOUDAN et VAN DIEVOET.

Et l'on a fait remarquer, d'ailleurs, l'effet déplorable que doit faire la contrariété des décisions rendues, en des espèces identiques, par deux juges uniques, dont les sentiments s'opposent.

Le respect de la famille, autant que le bon renom de la justice, demande que les divorces et les séparations de corps soient renvoyés aux chambres à trois juges.

Les actions relatives aux délits de presse ont toujours un caractère soit personnel, soit politique. Il est bon, surtout dans ce cas, que la justice soit anonyme. Et sans insister, sur les arguments qui ont été jetés dans la discussion, notons l'accord de tous les membres de la commission sur l'amendement qui enlève au juge unique la connaissance des actions civiles mues à raison d'un délit de presse.

* * *

Il ne s'agit pas de préjuger de la réforme judiciaire et du maintien du juge unique.

La question reste entière. C'est donc à titre de mesure provisoire que, concluant à l'adoption du projet de loi, la Commission de la justice propose de l'amender ainsi qu'il suit :

« Ajouter à l'article unique, après les mots « sont prorogées, jusqu'au 30 septembre 1924 » le texte ci-après : « sous réserves de la modification suivante :

Le paragraphe III de la loi du 25 octobre 1919, est remplacé par le texte suivant :

« Dans les tribunaux de première instance, les chambres civiles composées d'un juge connaissent : 1° des pensions alimentaires; 2° des demandes de procédure gratuite; 3° des actions en validité de saisie; 4° des décisions rendues par des juges étrangers dans les cas prévus par l'article 10 de la loi du 25 mars 1876; 5° des affaires sur avis de tuteurs, licitations et cas prévus par les articles 882 et suivants du Code de procédure civile.

» Sont réservées aux chambres à trois juges : 1° les demandes en divorce et en séparation de corps; 2° les actions civiles mues à raison d'un délit de presse. »

Le Rapporteur,
IGNACE SINZOT.

Le Président,
E. BRUNET.

(N° 394)

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 17 JULI 1923.

Wetsontwerp tot verlenging van de tijdelijke wetten op de rechterlijke inrichting en de rechtspleging ⁽¹⁾.

VERSLAG

NAMENS DE BESTENDIGE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE EN VOOR DE BURGERLIJKE EN STRAFWETTEN ⁽²⁾ UITGEBRACHT DOOR DEN HEER SINZOT.

MIJNE HEEREN,

Aan de Commissie voor de Justitie werd een wetsontwerp voorgelegd betreffende de hervorming van de rechterlijke inrichting en van de rechtspleging.

Het onderzoek van dit ontwerp, waardoor de vanouds bestaande regeling grondig gewijzigd wordt, kon niet bijtijds voleindigd worden.

De Commissie had dus beslist voor te stellen, dat de geldigheidsduur der tijdelijke wetten zou verlengd worden mits enkele wijzigingen.

Vóór het opmaken van het verslag in dien zin heeft de Minister van Justitie een ontwerp ingediend, waarbij de geldigheidsduur dier tijdelijke wetten zonder meer verlengd wordt.

De Commissie voor de Justitie heeft beslist de aanneming van dit ontwerp voor te stellen, doch mits enkele beperkingen van de bevoegdheid van den alleensprekenden rechter in burgerlijke zaken.

*
* *

Naar luid voor het voorgestelde amendement zal de alleensprekende rechter niet meer kennis nemen: 1° van de vorderingen tot echtscheiding en tot scheiding van tafel en bed; 2° van de burgerlijke vorderingen ingesteld wegens een persmisdrijf.

(1) Wetsontwerp, n° 358.

(2) De Bestendige Commissie bestaat uit de heeren BRUNET, voorzitter, BAELS, BUISSET, CARTON DE WIART, COLLEAUX, DE BUE, DIJARDIN, HALLET, JENNISSEN, MECHELYNCK, MEYSMANS, NEVEN, PONCELET, SINZOT, SOUDAN en VAN DIEVOET.

De eerstgemelde vorderingen betreffen de familie, cel der samenleving; het is niet gewenscht, slechts éénen magistraat te gelasten daarover uitspraak te doen.

Men heeft overigens hierop gewezen, dat een betreurenswaardige indruk moet teweeggebracht worden door de tegenstrijdige beslissingen, in gelijksoortige zaken gegeven door twee alleensprekende rechters, die van gevoelen verschillen.

De eerbiediging van de familie, evenveel als de goede faam van het gerecht, eischt dat de echtscheidingen en de scheidingen van tafel en bed naar de Kamers met drie rechters worden verwezen.

De vorderingen betreffende de persmisdrijven dragen steeds ofwel een persoonlijk, ofwel een politiek karakter. Vooral in dit geval is het goed dat het gerecht niet door éénen persoon vertegenwoordigd zij. En zonder aan te dringen op de beweegredenen die bij de behandeling aangevoerd werden, vermelden wij dat al de leden der Commissie het eens waren over het amendement, waarbij de kennisneming van de burgerlijke vorderingen ingesteld wegens een persmisdrijf aan den alleensprekenden rechter onttrokken wordt.

* *

Er is geen sprake van, nu reeds te beslissen over de rechterlijke hervorming en over het behoud van den alleensprekenden rechter.

De zaak moet nog opgelost worden. Het is dus bij wijze van voorloopigen maatregel dat de Commissie voor de Justitie besluit het wetsontwerp aan te nemen en voorstelt het te wijzigen als volgt :

« Aan het eenig artikel, na de woorden : « blijven van kracht tot 30 September 1924 » toe te voegen : » behoudens de volgende wijziging :

Paragraaf III der wet van 25 October 1919 wordt door den volgende tekst vervangen :

« In de rechtbanken van eersten aanleg nemen de burgerlijke Kamers bestaande uit éénen rechter kennis van : 1° de jaargelden tot onderhoud ; 2° de aanvragen tot kosteloze rechtspleging ; 3° de vorderingen tot geldigverklaring van het beslag ; 4° de beslissingen gegeven door buitenlandsche rechters in de gevallen voorzien bij artikel 10 der wet van 25 Maart 1876 ; 5° de zaken betreffende de raadpleging van voogden, de veilingen en de gevallen voorzien bij de artikelen 882 en volgende van het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

» Worden aan de Kamers met drie rechters opgedragen : 1° de vorderingen tot echtscheiding en tot scheiding van tafel en bed ; 2° de burgerlijke vorderingen ingesteld wegens een persmisdrijf. »

De Verslaggever,
IGNACE SINZOT.

De Voorzitter,
E. BRUNET.